

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/tekst-latwy-do-czytania-et/142472,Czym-zajmuje-sie-IPN.html>
15.05.2024, 15:17

Czym zajmuje się IPN?

Informacje o Instytucie Pamięci Narodowej

Pełna nazwa urzędu to Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Żeby było nam łatwiej, będziemy używać skrótu IPN.

Centrala IPN mieści się przy ulicy Janusza Kurtyki 1 w Warszawie, w dzielnicy Mokotów. Budynek łatwo poznać po biało-czerwonej fladze.

Centrala jest główną siedzibą IPN. Pracuje w niej prezes (szef), jego zastępcy, dyrektorzy różnych biur i inni pracownicy.

Prezesem IPN jest dr Karol Nawrocki.

Informacje o Oddziałach i Delegaturach IPN

Oddziały to części IPN, zarządzane przez dyrektora. Znajdziesz je w największych miastach w Polsce. Możesz załatwić w nich sprawy dotyczące wybranej części Polski, np.: Pomorza lub Śląska. Oddziały IPN znajdziesz w miastach:

- Białystok

- Gdańsk
- Katowice
- Kraków
- Lublin
- Łódź
- Poznań
- Rzeszów
- Szczecin
- Warszawa
- Wrocław

Delegatury to jeszcze mniejsze części IPN. Szefem Delegatury jest naczelnik. Znajdziesz je w miastach:

- Bydgoszcz
- Gorzów Wielkopolski
- Kielce
- Koszalin
- Olsztyn
- Opole
- Radom

Adresy Oddziałów i Delegatur znajdziesz w Internecie na stronie głównej IPN, w zakładce Kontakt. Gdy klikniesz [TUTAJ](#) otworzy się strona z adresami.

Czym zajmuje się IPN?

IPN to urząd zajmujący się historią Polski i Polaków w XX wieku. Zajmujemy się zwłaszcza II wojną światową i latami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL). Po II wojnie światowej Polska nie była całkowicie wolna. To właśnie te czasy te nazywamy „okresem PRL”.

W IPN:

- zbieramy i przechowujemy dokumenty, które powstały od 22 lipca 1944 roku do 31 lipca 1990 roku. Dbamy o to, żeby były w dobrym stanie i żeby inni ludzie mogli z nich korzystać;
- prowadzimy śledztwa, żeby ukarać ludzi, którzy zabijali lub torturowali innych w czasie II wojny światowej i w czasie PRL. Ścigamy szczególnie tych, którzy robili krzywdę Polakom i mieszkańcom Polski;

- prowadzimy badania naukowe na temat historii Polski w XX wieku: piszemy książki i artykuły, rozmawiamy o ciekawych problemach, szukamy odpowiedzi na różne pytania, spotykamy się na konferencjach;
- uczymy innych historii. Tworzymy wystawy, filmy, programy radiowe i telewizyjne, gry planszowe. Organizujemy spotkania z naukowcami i autorami książek. Wiele z tych rzeczy jest dostępnych w Internecie na naszej stronie głównej, na kanałach IPNtv i Przystanek Historia, na portalu Przystanek Historia i na Facebooku;
- szukamy nieznanymi miejsc, w których pochowano Polaków zabitych w czasie II wojny światowej i zaraz po wojnie. Chcemy je znaleźć, dowiedzieć się kto został w nich pochowany (zidentyfikować) i przenieść na cmentarz;
- chcemy, żeby wszyscy ludzie pamiętali o bohaterach, którzy ratowali innych w czasie II wojny światowej i walczyli o wolność Polski. W ważnych dla nich miejscach stawiamy pomniki, wieszamy tablice pamiątkowe i organizujemy uroczystości;
- sprawdzamy oświadczenia lustracyjne. To dokumenty, które muszą wypełnić najważniejsze osoby w państwie. W IPN sprawdzamy, czy napisali prawdę. Takie sprawdzanie nazywamy lustracją.

Co znajdziesz na stronie głównej IPN?

- **Aktualności** – czyli wiadomości o najnowszych działaniach IPN: o uroczystościach, ogłoszonych konkursach, pogrzebach zasłużonych osób. Są to zapowiedzi i relacje z wydarzeń.
- **Historia z IPN** – tu znajdziesz artykuły historyczne i inne materiały (zdjęcia, nagrania, grafiki). Wiele materiałów można pobrać ze strony.
- **Publikacje** – tu znajdziesz informacje o książkach, komiksach i grach, które wydajemy w IPN
- **Komunikaty** – tu znajdziesz informacje związane z lustracją i śledztwami. W tym miejscu znajdziesz też odpowiedzi IPN na artykuły, książki i wypowiedzi ludzi, którzy obrażają ofiary II wojny światowej i czasów PRL

Jakie sprawy załatwisz w IPN?

- Możesz skorzystać z naszego archiwum. Żeby to zrobić, trzeba wypełnić wniosek i umówić się na wizytę w czytelnicy. Więcej informacji na ten temat znajdziesz [TUTAJ](https://ipn.gov.pl/pl/archiw/udostepnianie/rodzaje-realizowanych-w) [https://ipn.gov.pl/pl/archiw/udostepnianie/rodzaje-realizowanych-w]
- Możesz dowiedzieć się, co stało się z Twoją rodziną w czasie II wojny światowej. Więcej informacji znajdziesz [TUTAJ](https://ofiary.ipn.gov.pl/ofi/form/dodaj148,Przeslij-zapytanie.html) [https://ofiary.ipn.gov.pl/ofi/form/dodaj148,Przeslij-zapytanie.html]
- Jeśli w twojej okolicy jest grób człowieka, który walczył o wolność Polski, możesz

poprosić o wpisanie go do specjalnego spisu. Więcej informacji znajdziesz [TUTAJ](https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/groby-weteranow-walk-o/wnioski-o-wpis-do-ewide/64093,Wnioski-o-wpis-do-ewidencji.html) [<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/groby-weteranow-walk-o/wnioski-o-wpis-do-ewide/64093,Wnioski-o-wpis-do-ewidencji.html>]

- Możesz złożyć wniosek o potwierdzenie statusu działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych.

Działacz opozycji antykomunistycznej to osoba, która w czasach PRL sprzeciwiała się władzy, np.: brała udział w strajkach, rozdawała ulotki.

Osoba represjonowana z powodów politycznych to taka, która została ukarana przez władze PRL za walką o wolność.

Wniosek znajdziesz [TUTAJ](https://opozycja.ipn.gov.pl/op/do-pobrania/63,Wnioski-do-pobrania.html) [<https://opozycja.ipn.gov.pl/op/do-pobrania/63,Wnioski-do-pobrania.html>]

- Możesz złożyć wniosek o nadanie Krzyża Wolności i Solidarności. Więcej informacji znajdziesz [TUTAJ](https://ipn.gov.pl/kwi/strona-glowna/6,Strona-Glowna.html) [<https://ipn.gov.pl/kwi/strona-glowna/6,Strona-Glowna.html>]
- Jeśli organizujesz wydarzenie dotyczące historii II wojny światowej lub czasów PRL, możesz poprosić o pomoc w przygotowaniach lub o objęcie go opieką (patronatem).

Jak się z nami skontaktować?

1. Możesz napisać list i wysłać pocztą na adres:

**Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi
Polskiemu**

ul. Janusza Kurtyki 1

02-676 Warszawa

1. Możesz wysłać e-mail na adres: sekretariat.ipn@ipn.gov.pl Żeby to zrobić, musisz mieć swoją skrzynkę mailową i dostęp do Internetu.
2. Możesz skorzystać z platformy ePUAP: www.epuap.gov.pl

ePUAP to skrót nazwy Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej. Żeby skorzystać z tego sposobu, musisz mieć Internet i swoje konto w ePUAP. Nasza skrzynka na platformie ePUAP to: /IPN/SkrytkaESP

1. Możesz zadzwonić. Pracujemy od poniedziałku do piątku w godz. 8.15-16.15.
Numery do pracowników Kancelarii Ogólnej to:

- 22 581 87 78
- 22 581 87 77
- 22 581 87 76

Kancelaria Ogólna to biuro, które zajmuje się rozdzielaniem poczty w środku IPN. Pracownicy Kancelarii Ogólnej pomogą Ci załatwić Twoją sprawę albo podadzą Ci numer telefonu do odpowiedniego pracownika.

1. Możesz poszukać numeru telefonu lub e-maila do osoby, która zajmuje się Twoją sprawą. W Internecie, na stronie głównej IPN, w zakładce Kontakty znajdziesz numery telefonów do wszystkich biur IPN, do Oddziałów i do Delegatur. Gdy klikniesz [TUTAJ](https://ipn.gov.pl/pl/kontakt/centrala) otworzy się strona z adresami [<https://ipn.gov.pl/pl/kontakt/centrala>]

Ważne pytania:

- **Czy do centrali IPN mogę przyjechać samochodem?**

Parking przez IPN jest chroniony. Na parking mogą wjechać tylko samochody zgłoszone przez pracowników IPN. Jeśli rozmawiałeś / rozmawiałaś z pracownikiem IPN i musisz przyjechać do IPN, wtedy poprosimy Cię o numer rejestracyjny Twojego samochodu. W umówionym dniu wjedziesz na parking i zaparkujesz przez budynkiem.

Na parkingu są wyznaczone miejsca dla osób niepełnosprawnych.

- **Czy nie ma problemu z wejściem do centrali IPN?**

Budynek IPN jest chroniony. Żeby wejść do środka, musisz być umówiony z pracownikiem. W recepcji ochrona poprosi Cię o dowód osobisty, pamiętaj żeby go zabrać z domu.

- **Czy mogę poruszać się samodzielnie po budynku centrali IPN?**

Nie. Każdego gościa odbiera z recepcji i odprowadza do wyjścia pracownik IPN.

- **Czy centrala IPN jest dostosowana dla osób z niepełnosprawnościami?**

Budynek jest częściowo dostępny. Opis wszystkich udogodnień dla niepełnosprawnych w budynkach IPN znajdziesz [TUTAJ](https://ipn.gov.pl/pl/wolnytekst/24141,Dostepnosc-strony.html) [<https://ipn.gov.pl/pl/wolnytekst/24141,Dostepnosc-strony.html>]

- **Czy w centrali IPN są toalety dla osób niepełnosprawnych?**

Tak. Są dostępne na każdym piętrze budynku i oznaczone grafiką:

- **Czy nie będę mieć problemu z wjechaniem do budynku na wózku inwalidzkim?**

Wejście główne od strony ul. Janusza Kurtyki 1 nie jest przystosowane dla osób na wózkach inwalidzkich. Wjechać wózkiem do budynku można od strony parkingu. Poproś, jeśli potrzebujesz pomocy.

- **Czy mogę jeździć po budynku wózkiem inwalidzkim?**

Tak, po budynku możesz jeździć wózkiem inwalidzkim. Korytarze, drzwi i windy są szerokie.

- **Czy w centrali IPN są udogodnienia dla osób niewidomych i słabowidzących?**

Nie. W budynku nie ma oznaczeń w alfabecie Braille'a ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących.

Trudne słowa:

- **II wojna światowa** - wojna, która trwała w latach 1939-1945. Zaczęła się od ataku na Polskę. W czasie wojny zginęło bardzo wiele osób. W IPN szukamy ofiar tej wojny, upamiętniamy bohaterów i ścigamy ludzi, którzy zabijali i krzywdzili innych
- **Archiwum** - miejsce przechowywania i udostępniania dokumentów

- **Czasy PRL** – czasy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Polska nie była wtedy wolnym krajem, np.: nie można było jechać za granicę bez zgody władz. W tym czasie wielu ludzi buntowało się przeciwko ograniczeniom
- **Działacz opozycji antykomunistycznej** – osoba, która w czasach PRL sprzeciwiała się władzy, np.: brała udział w strajkach, rozdawała ulotki
- **Identyfikacja szczątków** – gdy znajdujemy kości zabitej osoby, chcemy dowiedzieć się, jak miała na imię, nazwisko, skąd była. Chcemy znaleźć jej rodzinę i pochować szczątki na cmentarzu
- **Lustracja** – sprawdzamy, czy oświadczenia lustracyjne są zgodne z prawdą
- **Oświadczenia lustracyjne** – dokumenty, które przed objęciem funkcji muszą wypełnić najważniejsze osoby w państwie
- **Osoba represjonowana z powodów politycznych** – człowiek ukarany przez władze PRL za walkę o wolność. Karą było np. wyrzucenie z pracy, wyrzucenie ze szkoły, uwięzienie
- **Patronat** – opieka nad jakimś wydarzeniem
- **Śledztwo IPN** – szukamy ludzi, którzy w czasie II wojny światowej i w czasach PRL doprowadzili do śmierci innych osób lub robili im krzywdę
- **Upamiętnianie** – dbamy o to, żeby ludzie pamiętali o ważnych wydarzeniach i ludziach. Żeby to zrobić, organizujemy uroczystości, stawiamy pomniki i wieszamy tablice pamiątkowe

Jeśli nie rozumiesz jakiegoś słowa – zapytaj. Postaramy się Ci pomóc.